

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет
Стоматологічний факультет
Кафедра стоматології дитячого віку та імплантології
Освітня програма підготовки фахівців другого (магістерського)
рівня вищої освіти підготовки 22 «Охорона здоров'я»
за спеціальністю 221 «Стоматологія»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРТОДОНТІЯ

3 курс

Нормативний чи вибірковий освітній компонент _____ нормативний _____

Формат освітнього компонента _____ очний _____

(очний; змішаний; дистанційний)

Галузь знань _____ 22 «Охорона здоров'я» _____

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність _____ 221 «Стоматологія» _____

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма _____ «Стоматологія» _____

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс _____ третій _____

Силабус навчальної дисципліни затверджений
на засіданні кафедри стоматології дитячого віку
та імплантології

Протокол від “30” серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

“30” серпня 2021 року

проф. Назарян Р.С.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем
стоматологічного профілю

Протокол від “02” вересня 2021 року № 4

Голова методичної комісії ХНМУ з проблем
стоматологічного профілю

(підпис)

“02” вересня 2021

проф. Рузін Г.П.
(прізвище та ініціали)

Харків – 2021 р.

Розробники: Назарян Розана Степанівна, Кривенко Людмила Станіславівна, Хмиз Тетяна Григорівна, Скляр Сергій Олексійович, Комаров Олексій Кімович, Лепіліна Ксенія Михайлівна.

Викладачі: КривенкоЛ.С., ХмизТ.Г., СклярС.О., КомаровО.К., ЛепілінаК.М.

Інформація про викладача:

Назарян Р.С. - доктор медичних наук, професор, зав. кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія, хірургічна стоматологія, терапевтична стоматологія, ортодонтія.

КривенкоЛ.С. - доктор медичних наук, професор кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія, ортодонтія.

ХмизТ.Г. - кандидат медичних наук, доцент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія, ортопедична стоматологія, ортодонтія.

Скляр С.О. - кандидат медичних наук, доцент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія, ортодонтія.

Комаров О.К. - асистент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія, терапевтична стоматологія, ортодонтія.

Лепіліна К.М. - асистент кафедри стоматології дитячого віку та імплантології, спеціалізація дитяча стоматологія, ортодонтія.

Контактний Е-mail кафедри: kaf.st.dytiachoist@knu.edu.ua

Очні консультації: розклад та місце проведення за розкладом кафедри.

Он-лайн консультації: розклад та місце проведення за попередньою домовленістю з викладачем.

Локація: заняття проводяться в умовах УСЦ ХНМУ

Інформація про дисципліну
1. Опис навчальної дисципліни
«Ортодонтія» для студентів
3 курсу стоматологічного факультету

Всього годин: 120/4 кредита

(лекцій - 10 годин, практичні заняття – 60 годин, СРС- 50 годин)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 4,0	Напрямок підготовки <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин - 120	Спеціальність: <u>221 «Стоматологія»</u> - <u>магістри</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		3-й	-
		Семестр	
		6-й	-
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 70 самостійної роботи студента - 50	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Фахівець другого (магістерського) рівня	Лекції	
		10 год.	-
		Практичні, семінарські	
		60 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		50 год.	-
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю: залік			

Освітня програма вищої освіти України, другий (магістерський) рівень, кваліфікація освітня, що присвоюється – магістр, галузь знань - 22 Охорона здоров'я, спеціальність 221 «Стоматологія» складена на основі Закону України «Про вищу освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 01.02.2017 р. № 53 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266», відповідно до наказу МОН України від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Програма курсу визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний фокус програми, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітнього ступеню магістра, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Кафедра приймає кваліфікованих студентів будь-якої раси, національного чи етнічного походження, статі, віку, осіб з особливими потребами, будь-якої релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, ветеранського статусу або сімейного стану на всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам університету.

Сторінка дисципліни в системі Moodle:
<http://31.128.79.157:8083/course/index.php?categoryid=30>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення ортодонції визначається **кінцевими цілями**, що встановлюються на основі ОПП підготовки лікаря за фахом відповідно до блоку її розділів (природничо-наукова підготовка), і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульовано через вміння у вигляді цільових завдань (дій). На підставі кінцевих цілей до кожного розділу сформульовані **конкретні цілі** у вигляді певних умінь (дій), цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.

3. **Статус дисципліни:** основна формат дисципліни змішаний - дисципліна, що має супровід в системі Moodle, викладання дисципліни, передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами дистанційного навчання, в якому використовуються доступні інформаційні інтерактивні технології (ZOOM, Moodle), очне та дистанційне консультування.

4. **Методи навчання.** Для проведення занять використовуються клінічний (курація дітей зі стоматологічними захворюваннями), фантомний, електронно-інформаційний (презентації, відео-матеріали, методичні рекомендації, лекції), науковий (участь у наукових розробках з дисципліни), контрольний (тести, ситуаційні завдання, оцінка практичних навичок, захист клінічного кейсу).

5. Рекомендована література

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Фліс П.С. Ортодонція. - Вінниця: «Нова книга», 2006. - 308 с.
2. Шмут Г.П.Ф., Холтгрейв Э.А., Дрешер Д. Практическая ортодонтия. Под ред. проф. П.С. Флиса. Пер. с нем. – Львов: ГалДент, 1999.
3. Стефан Вільямс. Короткий посібник з телентгенографії. Під ред. проф. П.С. Фліса. – Львів, 2006.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бетельман А.И., Познякова А.И., Мухина А.Д., Александрова Ю.М. Ортопедическая стоматология детского возраста, Киев, «Здоров'я» 1965, с. 405
2. Бетельман А.И. Ортопедическая стоматология. М. «Медицина» 1965
3. Бенетт Дж., Р. Маклоулин под ред проф. Флиса П.С. «Мехашка ортодонтического лечения техникой прямой дуги», г. Львов: «ГалДент», 2001.

6. Пререквізити та кореквізити дисципліни

Ортодонція як навчальна дисципліна ґрунтується на попередньому вивченні студентами анатомії людини; гістології, ембріології та цитології, медичної біології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології й інтегрується з цими дисциплінами;

7. Результати навчання

В результаті вивчення дисципліни «Ортодонція» студент повинен вміти:

1. Аналізувати результати обстеження ортодонтичного хворого.
2. Визначити диспансерні групи нагляд за ортодонтичними хворими і профілактичні заходи в групі з факторами ризику.
3. Визначити провідні синдроми і симптоми в ортодонтичній практиці.
4. Виявляти вроджені та набуті вади щелепно-лицевої ділянки.

5. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації на ортодонтичному прийомі.
6. Обґрунтовувати і формулювати попереднім клінічний діагноз зубощелепних аномалій та деформацій.
7. Обґрунтувати і оформити синдромний діагноз в ортодонтичній практиці.
8. Проводити диференційну діагностику захворювань зубощелепного апарату.
9. Проводити диференційну діагностику соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів у дитячому віці.
10. Проводити обстеження ортодонтичних хворих.
11. Проводити первинну та вторинну профілактику найбільш поширених зубощелепних аномалій та деформацій.

Зміст дисципліни

1. Тематичний план лекцій

(Кількість годин – 10)

№ п/п	Тема лекцій	Години
1	Характеристика тимчасового, змінного та постійного видів прикусу. Фізіологічні та аномалійні види прикусу.	2
2.	Профілактика зубощелепних аномалій. Диспансеризація дітей у ортодонта.	2
3.	Клінічні та антропометричні методи діагностики зубощелепних аномалій.	2
4.	Фотометричні та рентгенологічні методи діагностики зубощелепних аномалій.	2
5.	Принципи лікування пацієнтів із зубощелепними аномаліями. Ортодонтична апаратура.	2
	Всього	10

3. Тематичний план практичних занять

(Кількість годин – 60)

	Тема заняття	Кількість годин
Підрозділ 1. Вікові особливості розвитку зубощелепного апарату людини.		
	Тема № 1: Етапи розвитку зубо-щелепного апарату: внутрішньоутробний, постнатальний. Анатомо-фізіологічні особливості порожнини рота та скронево-нижньощелепного суглобу новонародженого.	4

	Тема № 2: Ріст та формування щелепних кісток у віковому аспекті. Особливості розвитку жувальної мускулатури у дітей. Морфофункціональна характеристика тимчасового, змішаного та постійного прикусу.	4
	Тема № 3: Поняття про норму в ортодонтії. Ортогнатичний прикус, його характеристика. Ключі оклюзії за Е. Енглеєм та Ендрюсом. Фізіологічні та патологічні види прикусів. Періоди становлення висоти прикусу. Значення симптому Цилінського у процесі формування постійного прикусу. Заклучні площини по L.J. Boume та A.M.Schwarz.	4
Підрозділ 2. <i>Методи обстеження пацієнта з зубощелепними аномаліями та деформаціями.</i>		
	Тема № 4: Клінічні методи обстеження дітей із зубощелепними аномаліями і деформаціями.	4
	Тема № 5: Антропометричні методи обстеження ортодонтичних хворих.	4
	Тема № 6: Методи дослідження функцій порожнини рота.	4
	Тема № 7: Фотометрія в ортодонтії.	4
	Тема №8: Рентгенологічні методи обстеження.	4
	Тема № 9: Методики телерентгенографії (пряма та бокова).	4
	Тема № 10: Класифікації зубощелепно-лицевих аномалій та деформацій.	4
Підрозділ 3. <i>Основні принципи і методи лікування пацієнтів із зубо-щелепними аномаліями та деформаціями.</i>		
	Тема № 11: Класифікації ортодонтичної апаратури. Механічні апарати.	4
	Тема № 12: Функціональні та комбіновані апарати. Ретенційні апарати.	4
	Тема № 13: Теорії перебудови кісткової тканини, тканин пародонту та скронево-нижньощелепного суглобу під впливом ортодонтичної апаратури.	4
	Тема № 14: Методи лікування ортодонтичних хворих. Апаратурне лікування.	4

	Хірургічні методи лікування ортодонтичних хворих. Фізіотерапевтичні методи лікування ортодонтичних хворих.	
	Тема № 15: Принципи організації ортодонтичної допомоги населенню. Підсумковий контроль	4
	Всього	60

4. Самостійна робота (Всього годин - 50)

№ п/п	Тема	Години	Вид контролю
1	Історія розвитку вітчизняної ортодонтії. Становлення ортодонтії як самостійної клінічної дисципліни. Сучасний зміст, мета та завдання спеціальності.	2	Поточний на практичних заняттях
2	Розвиток порожнини рота і обличчя в ембріогенезі.	2	Поточний на практичних заняттях
3	Етіологія зубо-щелепних аномалій та деформацій (ендогенні та екзогенні фактори).	2	Поточний на практичних заняттях
4	Антропометричне обстеження обличчя та голови пацієнта. Оцінка пропорцій обличчя за Garson та Izard G. Трансверзальні та вертикальні пропорції обличчя. Оцінка форми голови.	3	Поточний на практичних заняттях
5	Виготовлення стандартизованих фотографій. Аналіз м'яких тканин обличчя в діагностиці та плануванні ортодонтичного лікування (профіль обличчя, посмішки).	3	Поточний на практичних заняттях
6	Антропометричні вимірювання моделей щелеп за методом Bolton, Нанса, В. Фусса та А. Шварца. Ротація перших молярів по Е.М. Рікетсу.	4	Поточний на практичних заняттях
7	Вимірювання апікального базису та піднебіння.	2	Поточний на практичних заняттях
8	Допоміжні методи обстеження ортодонтичних хворих. Фотосиметроскопія та симетрографія.	5	Поточний на практичних заняттях
9	Розшифровка ТРГ в прямій проекції.	5	Поточний на практичних заняттях
10	Розшифровка ТРГ за методикою Е.М. Рікетса.	5	Поточний на практичних заняттях

11	Розшифровка та оцінка томографії СНЩС.	4	Поточний на практичних заняттях
12	Методи вивчення стану СНЩС (артрофонографія, реографія, ангиографія).	3	Поточний на практичних заняттях
13	Типи росту щелеп.	3	Поточний на практичних заняттях
14	Визначення осифікації скелету. Еволюція рентгенограм кисті руки.	3	Поточний на практичних заняттях
15	Роль язика в здійсненні функцій зубо-щелепної системи. Способи вивчення форми язика. Види вуздечки язика за Ф.Я. Хорошилкіною.	4	Поточний на практичних заняттях
	Всього	50	

Політика та цінності дисципліни.

Щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Студенти можуть обговорювати різні завдання, але їх виконання - строго індивідуально. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. Не допускаються запізнення студентів на практичні заняття.

Відвідування пацієнтів під час курації в лікарні можливо за умови наявності у студентів відповідної форми одягу, санітарної книжки з відміткою про проходження своєчасного медичного огляду.

Студенти з особливими потребами можуть зустрічатися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

Заохочується участь студентів у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Усі студенти ХНМУ захищені Положенням про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у Харківському національному медичному університеті, розроблено з метою визначення дієвого механізму врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із дискримінацією та сексуальними домаганнями. Дане Положення розроблено на підставі таких нормативно-правових актів України: Конституція України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»; Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод; Конвенція про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти; Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Загальна рекомендація № 25 до

параграфу 1 статті 4 Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок; Зауваження загального порядку № 16 (2005) «Рівне для чоловіків та жінок право користування економічними, соціальними і культурними правами» (стаття 3 Міжнародного пакту економічних, соціальних і культурних прав; Комітет з економічних, соціальних та культурних прав ООН); Рекомендації щодо виховання в дусі міжнародного взаєморозуміння, співробітництва і миру та виховання в дусі поваги до прав людини і основних свобод (ЮНЕСКО); Концепція Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. Харківський національний медичний університет забезпечує навчання та роботу, що є вільними від дискримінації, сексуальних домагань, залякувань чи експлуатації. Університет визнає важливість конфіденційності. Всі особи, відповідальні за здійснення цієї політики (співробітники/-ці деканатів, факультетів, інститутів та Центру гендерної освіти, члени студентського самоврядування та етичного комітету, проректор з науково-педагогічної роботи), дотримуються конфіденційності щодо осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації або сексуальних домаганнях (за виключенням ситуацій, коли законодавство вимагає розголошення інформації та/або коли розкриття обставин Університетом необхідне для захисту безпеки інших).

ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності, або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються студентам/-кам або співробітникам/-цям університету, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Антидискримінаційна політика та політика протидії сексуальним домаганням ХНМУ підтверджується Кодексом корпоративної етики та Статутом ХНМУ.

Поведінка в аудиторії

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття

Заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Плагіат та академічна доброчесність

Кафедра стоматології дитячого віку та імплантології підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі: необхідні зміни у силабусі затверджуються на методичній комісії ХНМУ з проблем професійної підготовки стоматологічного профілю та оприлюднюються на сайті ХНМУ, сайті кафедри стоматології дитячого віку та імплантології ХНМУ.

Політика оцінювання

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми дисципліни та підсумкового заняття (ПЗ) студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно».

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) та підсумкові заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за стандартною таблицею.

Оцінювання підсумкового заняття

Підсумкове заняття (ПЗ) проводиться згідно з навчальною програмою з дисципліни (далі - НПД) за розкладом, під час занять.

Для підготовки до ПЗ на інформаційному стенді кафедри представлено наступні матеріали:

- базові та якірні тестові завдання (ЛІ «Крок 2. Стоматологія»);
- перелік теоретичних питань (у т.ч. питання із самостійної роботи);
- перелік практичних навичок;
- перелік препаратів, рецепти яких повинен виписувати студент;
- перелік облікових медичних документів;
- критерії оцінки знань і умінь студентів;
- графік відпрацювання студентами занять впродовж семестру.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

На засіданні кафедри повинно бути затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (**не більше 10**).

Бали за індивідуальні завдання одноразово нараховуються студентові тільки комісійно (комісія – зав. кафедри, завуч, викладач групи) лише за умов успішного їх виконання та захисту. В жодному разі загальна сума балів за ПНД не може перевищувати 120 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового заняття та диференційного заліку.